

Raadsinformatiebrief:

Datum:	10 december 2024
Registratienummer:	Z/24/211668 378892

Deze informatiebrief wordt opgenomen op de eerstvolgende lijst van ingekomen stukken voor de Raad.

Onderwerp(en): Verkenning gezamenlijke aanpak Schinveldse Bossen

Toelichting

Er is een verkenning gestart in samenwerking met de terreinbeheerders om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de Schinveldse Bossen. Dit bijzondere gebied in onze gemeente – een van de oudste bosgebieden op lössgronden in Zuid-Limburg – kent een rijke ecologische, cultuurhistorische en recreatieve waarde. Tegelijkertijd vraagt het beheer om een zorgvuldige en samenhangende aanpak, gezien de eigendomsverhoudingen, uiteenlopende belangen en uitdagingen in het gebied.

Aanleiding en Noodzaak

De aanpak voor de Schinveldse Bossen sluit aan bij het Landschapskader Beekdaelen, waarin het landschap centraal staat als fundament voor een integrale en duurzame ontwikkeling. Dit kader legt de nadruk op het belang van samenhang in het landschap en het behoud en herstel van landschapselementen, ter versterking van de ecologische, cultuurhistorische en recreatieve waarden. Het project biedt een kans om deze visie concreet te realiseren en een gezamenlijke aanpak voor dit bijzondere gebied tot stand te brengen.

Het gebied wordt geconfronteerd met de volgende uitdagingen:

- **Afnemende biodiversiteit:** eentonige bosstructuren, klimaatverandering met zowel nattere als drogere perioden en de gestaag toenemende recreatieve belasting zetten de veerkracht onder druk en zorgen voor een merkbare afname van biodiversiteit.
- **Complexe eigendomsverhoudingen:** De Schinveldse Bossen zijn in bezit van meerdere eigenaren, waaronder het Ministerie van Defensie, Waterleidingmaatschappij Limburg (WML), Natuurmonumenten, de familie D'Ansembourg en overige particuliere grondeigenaren. Deze versnipperde eigendomsstructuur, met uiteenlopende beheerdoelen en functies vraagt om een gezamenlijke aanpak om tot duurzaam en samenhangend beheer te komen.
- **Cultuurhistorisch en archeologisch belang:** Het gebied bevat historische landschapselementen en archeologische vindplaatsen die kansen bieden om de geschiedenis verder te ontdekken en beleefbaar te maken.
- **Recreatieve gebruik en (sociale) veiligheid:** Het toenemende gebruik van het gebied vraagt om maatregelen die de balans tussen gebruik en behoud ondersteunen en de toegankelijkheid en veiligheid van bezoekers versterken.

Waarom nu?

Dit is een geschikt moment voor actie, omdat:

- De natuurwaarden van het gebied onder druk staan en periodiek ingrijpen essentieel is.
- Er grote bereidheid van terreineigenaren en andere betrokkenen is om samen te werken, waardoor een unieke kans ontstaat om tot een gezamenlijke beheerafspraken te komen.
- Het formuleren van een gezamenlijke visie mogelijkheden schept om de ecologische, cultuurhistorische en recreatieve waarden op een hoger niveau te brengen.

De rol van de gemeente

De gemeente Beekdaelen neemt de regierol op zich in het ontwikkelen van een gezamenlijke visie en ecologisch raamwerk voor de Schinveldse Bossen, in lijn met het Landschapskader Beekdaelen. Dit kader benadrukt de integrale benadering van ecologische, recreatieve en cultuurhistorische waarden en het belang van samenwerking met terreineigenaren en stakeholders.

Hoewel de gemeente geen beheerder is van de bospercelen, speelt zij een essentiële rol als procesbegeleider en coördinator. De gemeente faciliteert de samenwerking tussen alle betrokkenen, zorgt voor afstemming van gezamenlijke doelen en bewaakt de voortgang. Hierbij zorgt de gemeente ervoor dat het algemeen belang van het gebied wordt gediend, waarbij ecologische, recreatieve en maatschappelijke belangen worden gewogen en in balans worden gehouden.

De rol van Bureau Stroming

Wij hebben Bureau Stroming BV gevraagd om ons bij dit proces te ondersteunen. Dit bureau heeft al sinds de jaren '90 samengewerkt met o.a de voormalige gemeente Onderbanken aan het Natuurpark Roode Beek, waarvan de Schinveldse Bossen een belangrijk onderdeel zijn. Dankzij hun uitgebreide kennis van het gebied en hun ervaring met de landschappelijke en ecologische uitdagingen, zijn zij goed in staat om een verbindende rol te spelen. Met hun onafhankelijke positie dragen zij bij aan een zorgvuldige en constructieve samenwerking tussen de betrokken partijen.

De werkzaamheden van Bureau Stroming omvatten:

- Het opstellen van een gezamenlijke toekomstvisie en een raamwerk voor een ecologisch beheerplan.
- Het uitvoeren van een aanvullende ecologische analyse in het perceel 'Op de Roet,' zodat de impact van de door Defensie gestelde operationele eisen in een bredere ecologische en beheertechnische context gewogen kan worden.
- Het organiseren van een terreinbezoek voor de gemeenteraad in de eerste helft van januari 2025. Tijdens dit bezoek nemen wij u mee in het gebied en delen wij de eerste inzichten uit de verkenning.

Vervolgtraject:

We nodigen u van harte uit om deel te nemen aan het terreinbezoek op 8 januari 2025. De uitnodiging volgt op korte termijn.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,
De secretaris, De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine Dhr. ing. E. Geurts

Bijlage(n):